

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., -Általános Tudósító- hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér petítora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A mozgás.

(d.) A mult számban igyekeztem pársorral méltatni a mozgás (nem egyszerű helyváltoztatás) fontosságát, mely egészségügyi szempontból lényeges kelléke az egész szervezetnek. A mozgás valamennyi hatását nem említettem s csakis azokra terjeszkedtem ki, melyek mindenki előtt felfoghatók s mely hatásokat önmagukon már sokan észlelték.

A mozgás hatása azonban csak úgy lesz a megkívánt, ha kellő módon s mérvben gyakoroljuk magunkat. A kellő módon s mérvben való gyakorlás mikéntje nagyon természetes a külön fajta sport-nemeknél különböző, de mégis vannak olyan általános szempontok, melyek minden mozgási gyakorlatnál egyaránt mérvadóak. Ilyen általános szempontokat nem nehéz találni; hiszen minden sportnem a test erősödését s ez által általános egészségi állapotának emelését czélozza első sorban csak másod sorban egyéb a czél.

Először is tény az, hogy nem minden embernek való bármiféle testedző gyakorlat. Az idősebb s általában gyengébb szervezű emberek gyakorlatainak gyengébbeknek kell lenni, sőt a hanyatlási korban a rendszeres gyakorlat kerülendő. A hanyatlási kort onnar számítjuk, midőn a szervezet már csak nagy nehezen képes az elhasznált anyagokat pótolni. Ezen kor bekövetkeztétől az egész gyakorlat több-kevesebb sétából fog állani.

A beteg embernek sem való minden gyakorlat, de bizonyos gyakorlatok igen; s ezen különleges gyakorlatok (svéd gyakorlás) lényeg használatnak is a gyógyászatban, csakhogy ezeknek a kivételét orvosi rendelet szabályozza, hogy azon kóros baj eltüntetését, megszűnését teljes mérvben eszközölhesse.

Fennebb említém, hogy a gyengébb szervezettek is másféle gyakorlatot igényelnek, mint az erősebbek. Különösen áll ez az ugynevezett gyengébb nemre, a nőkre. A női testgyakorlásnál figyelembe veendő a nőnek különleges volta s szervezetének általános gyengébb volta. A mi egy férfinál hasznos s egészséges, ugyanaz a nőnél betegséget hozó lehet. Nem is emlitem azt, hogy bizonyos gyakorlatokat a nőesség meg sem tűr. Másrészt a nőnek a rendes életmódtól eltérő testgyakorlásra azért épen oly, talán még nagyobb szüksége van, mint a férfinak. Hiszen a nő épen rendeltetéséből kifolyólag ugyszólván a folytonos szobai ülő életre van kárhóztatva. Fejlődő az ily életmódnak hatása különösen az intelligens családok női tagjainál, kik a szabadban végezhető erősebb munkával talán soha sincsenek elfoglalva. De nincs is a polgári nők között megközelítőleg sem annyi fejfájás, ideges s különböző női bajokban szenvedő s a legkisebb változás iránt is annyira érzékeny nő, mint épen az uri nők között. — És sajnos, e bajok

sokszor oly korán, — mikor még hírenek sem volna szabad lenni — igen gyakran már a 20 éves kor előtt is jelentkeznek. Pedig a nőnek, mint anyának, egészségi állapota nagyon is fontos az utódokra nézve. Nagyon helyes az Angolországban s az Észak-Amerikai Egyesült Államokban, hogy ott női torna-clubbok alakultak. Bár nálunk is úgy lenne.

A testgyakorlásnál ügyeljünk arra, hogy fárasztó gyakorlatokat közvetlen evés előtt és evés után ne végezzünk, mert a faradt test nem képes elegendő táplálékot felvenni, evés után pedig egy ideig nyugalomra van szüksége, hogy az emésztés első processusát háborítatlanul végezhesse. Hányszor mondjuk, mikor nagyon elfáradtunk valami dologban, — még az étel sem esik jól.

Ha valamely sport-nemet fel akarunk használni testünk gyakorlására, vigyázzunk arra, hogy kezdetben egyszerűbb s könnyebb gyakorlatokat vegyünk elő rövid ideig, mert különben úgy járhatunk, mint a szalamia szeszszel gyorsan elűzött náthával, hogy náthánk ugyan elmúlt, de lett helyette egy sokkal kellemetlenebb fejfájás. — Mentül inkább figyelmen kívül hagyjuk ezen fokozatosságot, annál nagyobb lehet a visszahatás.

Próbálja meg bárki az egyszerű sétával. Ha rendes körülmények között naponkint egy negyed vagy félórát szokott sétálni, sétáljon egyszer vagy 2 óráig, pedig ez nem

TÁRCZA.

Jaj de szomoruan szól a hegedű.

Jaj de szomoruan szól a hegedű;
Ez az élet jaj de nagyon keserű.
Borult az éj beborult már felettem,
Az hagyott el, a kit régen szerettem.

Nem esőrög a patak, régen befagyott,
Nem szeret a rózsám, régen elhagyott,
Nála nélkül élni jaj de siralmas,
Az Isten se legyen neki irgalmas.

Pósa Lajos.

Boldog vagy-e?

Irta: Evingyi.

Szép volt a leány, hozományja pedig 30.000 forint. Az előbbi tulajdonságáért bánták, az utóbbiért kívánták. Szépség és 30.000 forint. E két tulajdonság elegendő arra, hogy férfiak körében állandó ideál, társnői közt irigyelt boldog legyen.

Mindenki szerette Ilonát. Kedves leány volt. Hosszu szempillákkal, beszédes szemekkel, vérpis, kaczagó ajakkal. S a midőn egy ismeretlen nagynénje azt a kedves dolgot követte, hogy tekintélyes vagyonát reá hagyta: még szebb és ked-

vesebb lett. Ugy nőtt fel közöttünk, mint egy királynő, szerettük és bántuk, s városunk fiatal-sága közül egyik sem merte megkérni kezét. Hanem egy szép napon, — mert az ilyen napok rendszeren szépek — egy elegáns s vakmerő dandy jelent meg körében, a ki pár hó alatt elröpítette közlünk a 30.000 forintjával együtt.

Eleintén dühösek voltunk. A mamája büszkén mondta, hogy milyen magas körökbe jár leánya, s hetenként érkezett egy aranysegélyű, rettentően parfümös levél, mely kellő számú kávé elfogyasztása kíséretében felolvastatott. Csupa fény, csupa derű volt azokban a sorokban. A midőn az elnökék Birje elég vakmerő volt azt állítani, hogy az nem egészen ugy van, majdnem számúzve lett, ilyen merészség!

Ilonának vigan éltek Pesten. A midőn az első ezres eluszott, még a kezdet kezdésén voltak. Páholyt béreltek az operában. s az előadás után az orfeumok meleg levegőjű szobáiban találjuk, a hol lelkesen tapsoltak valami festett képű külföldi csillagnak, a ki merész piuruetteivel mlattatá a félig kábult publikumot.

Ilona egészen nagyvilági hölgy lett. A felsőbb körök pikantériái érdekelték, s liberális elvei voltak az ettiqetteről.

Eleinte tetszett ez a bohéme élet. Később a férj egyedül engedte az operába kedves feleségét, kezdett a maga lábán járni.

A férj eleintén éjfel után járt haza, később reggel felé, még később másnap délben és a szép fiatal asszony először duzzogott, azután sirt. Szórakozást akart keresni, s az kínálkozott is a léha uracsok alakjában, a kik folyton a szép asszony körül repkedtek.

A férj pedig kártyázott tovább, az erős füstös levegőjű kaszinóban, az ezresek pedig lassankint olvadtak és kevesbedtek. Ilona véresre sirta szemeit és az aranysegélyű parfümös levelek is elmaradtak hazulról. A mama aggódott és hallgatott.

És ebben a válságos, nyomasztó helyzetben érkezett egy piczi kis levél, egy igénytelen, ellefedt barátnétól, a ki talán unalmában írta.

»Boldog vagy-e?« kérdezte kíváncsi hangon. Boldog vagy-e, a kit mindnyájan szerettünk, a ki hódítottál szép ruháiddal, bővös szemekkel. Megtudtad-e magad részére hódítani a boldogságot és megelégedést. Boldogit-e a fény, mely körülvesz, vigyázz el ne égj benne, el ne vessz a nagy emberáradatban

Valami olyan különös hangon tudott ez a kis leány kérdezni. »Boldog vagy-e?« Milyen nagy kérdés és nem lehet reá igennel felelni. Az a kis leány, a ki azt kérdi, még nem tudja, mi a boldogtalanság. Mit feleljen? A szép asszonynak megadni kezd ajka, összeszorítva hófehér fogait, zokogni akar. De nem tud; a büszke asszony arcához nem áll jól az érzékenykedés. A mig álmatlan éjeken férje kiégett szemekkel lesi a kártyát és szerencsét, Ilona nyugtalanul tépelődik ágyában, sírni szeretne, mert mindig ott zsong fülében ez a két szó: »boldog vagy-e?« Azután felkél ágyából s rózsaszínű ibolyás papíron választól, határozott, vonásokkal írva: »a z v a g y o k !«

is olyan sok. Először is megerőltetésbe fog kerülni, hogy 2 óráig kibirja; ha pedig kibirja a 2 órai sétát, túlfáradt lesz, mely fáradságot még másnap is érezni fogja, ha másként nem is, holmi bágyadság alakjában. Ha egyszerű sétával így járhat az ember, mennyivel nagyobb lehet a visszahatás a valóságos testgyakorlatoknál, hol az egész szervezet van igénybe véve.

Nemcsak kezdetben, hanem később is vigyázni kell, hogy a test fáradt legyen ugyan, de túlfáradt, megerőltetett semmi esetre. A túlerőltetéstől, túlhajtástól különösen óvakodnunk kell az egyoldalú sport-nemeknél, hol a szervezetnek csak egyik vagy másik része van leginkább igénybe véve, mint pl. a kerékpározásnál. A kerékpározás túlhajtásánál nemcsak a lábak megerőltetésében van a veszély, hanem a tüdő s szív működése zavartatik, sőt a folytonos erős kerékpározásnál e zavart állapot állandóvá lehet s tüdőtürelést és szívdobogást eredményezhet. A huzamosabb ideig tartó gyakori gyors menés pedig egyirányú szél-áramot idéz elő, s ez könnyen csúszos bántalmakat létesíthet. Mindazonáltal a kerékpározásnak is megvan a maga haszna, ha vigyázva használjuk. A kerékpározás valóságilag csak a szabadban képzhető (nem mint nagyobb városokban, szobában) s így még azokat is, kik különben nem szeretnek a szabadban tartózkodni huzamosabb ideig, ott tartja őket; a tüdőt gyorsabb működésbe hozza. Az anyagcserét is gyorsítja, mert hiszen tudva levő dolog, hogy kerékpározás közben erősebben izzad a szervezet s így az elhasznált anyagok gyorsan eltávolítanak a szervezetből. Kerékpározás után pedig a kerékpározónak igen nagy étvágya szokott lenni.

Meglehető egyoldalú mozgás a korszolyázás is, de mégis különösen nőknél nagy fontossága. A nők nálunk különböző előítéletekből ma még, az egy tánczot kivéve, alig használnak valami testedző gyakorlatot. A korszolyázás az, melyet mégis felkarolnak. Bár ez az alig pár hónapig tartó sport nem elégséges. De legalább télen a korszolyázás kiviszi őket az egyhangú, állandó, bűzhödt levegőtől, kimozdítja őket a folytonos ülőhelyzetből, s így némi mozgást kénytelenek végezni. Hogy ez mily egészséges rájuk nézve, mutatja az, hogy otthon minden korszolyázás friss, jó kedvvel, mintegy felüdítve, végzik házi dolgaikat. Ez nőnek való sport. Még csak meg sem erőltetik magukat s a luxus iránti hajlamukat sem táplálja, mint egyéb.

A testgyakorlatok egészséges hatását nagyban elősegíti a megfelelő ruházás a gyakorlat idejére. Általában a ruházatnak olyannak kell lenni, hogy az egyes testrészek, nevezetesen az ízületek szabad mozgását ne gátolja; s ne nyomja s ne szorítsa a testet. Kemény övek, fűzők mindig károsak. Az így mindig valami jó gyapjuból legyen, hogy az esetleges izzadságot felvehesse, s így a könnyebb meghűlést megakadályozza. Mert a meghűlés legelőször az izzadság gyors elpárolgásából keletkezik, ha pedig ezt az ing magába veszi, nincs minek elpárologni. A felső ruha megválasztása is fontos. Például a korszolyázásnál a tél viszonyaihoz képest aránylag könnyű ruhát használjunk, a nehéz téli kabátot mellőzöm, nehogy túl kimelegedjem, a mi télen szabadban veszedelmes, de azért olyan legyen a korszolyázásnál használt ruha, hogy könnyen meg se fázhassam. A cipőnek vastag talpa legyen, mert különben könnyen keresztül ázik és a hideg

vastól a láb hamar átfázik, sőt ha lehetséges a korszolyázás után azonnal cipőt váltok.

Az meg egészen közönséges szabály minden testgyakorlásnál, hogy az erősebb felhevülést s fáradságot okozó gyakorlatok után, addig míg a test a fáradságból némileg felcsudott s lehült, hideg vizet, sört, bort inni, fürdeni, vagy hideg vízben mosakodni nem szabad, mivel ilyenkor a legkönnyebb torok-katarust, tüdőgyuladást s egyéb hasonló lehet betegségeket szerezni.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A megyei közigazgatási bizottság november havi ülését, dr. Jankovich László gróf főispán elnöke alatt f. hó 8-án tartotta.

Az alispáni havi jelentés helyeslőleg tudomásul vétetett.

Egyes anyakönyvi kerületekben üreedésbe jött anyakönyvvezetői, vagy anyakönyvvezető helyettesi állások betöltése iránt tesz a bizottság a belügyminiszterhez előterjesztést s a bottornyai Medved Lajos anyakönyvvezető helyettesé való kinevezését hozza javaslatba.

Csáktornya és Polstrau között Miksávránál létesítendő vasúti megállóhely létesítése tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztés tételik.

Hasonlóan felterjesztést intéz a bizottság a csáktornyai vasúti állomás közelében lévő közúti átjárónál eszközölni szokott vasúti tolatások okozta forgalmi zavarok megszüntetése tárgyában.

Olvastattat a kereskedelemügyi miniszter rendelete, melyben tudatja, hogy Pacsán egy távirdaállomást ez idő szerint nem állíthat fel; gondolja lesz azonban arra, hogy minhelyt a törvényhozás által a távirda és távbeszélő hálózat intenzívebb fejlesztésére megfelelő hitel fog rendelkezésére bocsáthatni, ugy a pacsai távirda állomás felállítására iránt a tárgyalást megindítja. A miniszter leirata másolatban érdekelt közönségnek megküldetik.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint az állami iskolák mellé szervezendő gazdasági ismétlő iskolák ügyében az intézkedéseket az egész vonalon megindította. — Gróf Festetics Jenő a jános-falusi község mellé állítandó áll. iskola részére 3 hold földet ajándékozott. — A miniszter megbízásából jelen volt a tapolczai áll. vinczellér iskolánál zalamegyei tanítók számára rendezett szőlészeti és borászati tanfolyam záró vizsgálatán. — Meglátogatta a lenti, lenti-kápolnai, lenti-szombat-helyi r. k. iskolákat A Máhomfán talált zúgiskola bezáratása iránt intézkedett. — Járási főszolgabíróval meglátogatta a felső-nemesapáti iskolát s megtekintette az alsó-nemesapáti iskola új épületét; meglátogatta a bessenyoí és botfai községi és a csatári r. k. iskolát.

Lenti-Szombat-helyi, Teskánd, Barabás, Kerka-Szent-Mihályfa, Vindornya-fok községek tavasszal iskolaépítésre, Vindornyalak az iskola épület helyreállítására és felszerelésére köteleztetett.

Martincevics Julia okleveles óvónőnek a csáktornyai ovodához segédóvónővé való megválasztását a bizottság megerősítette.

Andersz Károly sormási és Polyák Mátyás csáktornyai tanítók új díj-leveleit a közigazgatási bizottság megerősítette.

A kapczai építkezéssről a főszolgabíró jelentés tudomásul vétetett.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint szeptember hó végén a fogalmazói karnál hátralék volt 13.551, október havában beérkezett 3.688 s így elintézés alá került 17.149 ügydarab; ebből októberben elintézték 4.372 dbot, s így október végén hátralékban maradt 12.777 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint október hónap a vármegye területén befolyt 406.461 frt 61½ kr. adó.

Tanári jubileum.

Pálya Mihály csáktornyai állami polgári iskolai igazgató folyó hó 12-én töltötte be tanári működésének 25-ik évét. Ezen alkalomból a polg. iskola mindkét tantestülete, valamint az ipariskola tantestülete és a tanuló ifjúság meleg ovációkban részesítették szeretett igazgatójukat. A szép és lélekemelő ünnepély az áll. polgári iskola tornatermében folyt le. Az első verses alkalmi költeményt a polgári iskolai leánytanulók nevében Szeiverth Irma mondotta el szép sikerrel. A polg. fiu- és leányiskola tantestülete nevében pedig Alszezhgy Alajos, mint az intézetnek egyik legidősebb tanára, tartott magas színvonalú és erős lélektani alapon álló beszédet, az ünnepelt igazgató érdemeinek méltatásával.

Az iparos tanonc-iskola tantestületének nevében Mencey Károly mondott határozatos és szép beszédet, kiemelve az ünnepeltnek e téren kifejtett munkálkodását és rámutatott azon haladásra, mely a tanonciskolából kikerült fiatalabb iparos nemzedékben mutatkozik.

A polg. iskolai fiu-tanulók nevében Korpics Rezső VI. osztályú tanuló mondott alkalmi üdvözlőt, kiemelve a tanuló-ifjúságnak igazgatójuk iránt érzett szeretetét és hálaját.

Az ünnepelt igazgató meghatva köszöntö meg kartársainak és a tanuló ifjúságnak ezen nem várt ovációját, és kérte őket, hogy tartsák meg őt jövőre is osztalton szeretetükben.

Este a Szeiverth-féle vendéglőben zártkörű társas-vacsora volt, melyen a fentnevezett tantestületek tagjai vettek részt.

x—y.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Dr. Wlassics Gyula** Ő Nagyméltóságú, kerületünk orsz. képviselője, lapunk egyik olvasójához levelet intézett, melyben sajnálatát fejezi ki a felett, hogy ezen őszre tervezett lejövele választói körébe, rendkívüli hivatalos elfoglaltsága miatt elmaradt. Ő Nagyméltósága melegen érdeklődik kerületünk közügyei iránt s említett levele szerint, mihelyt elfoglaltsága engedi, leutazik kerületébe, hogy választói körében tölthessen egy két napot.

— **Hivatalos látogatás.** Szöcs Mihály zalaegerszegi csendőr-százados, szárny-parancsnok e hó 17-én és 18-án megvizsgálta a csáktornyai csendőrorst, melyet rendben talált; innen hivatalos körutját Stridó felé folytatta.

— **Meghívó.** A zalamegyei 1848/9-ik évi honvédek egylete újra alakulásának gyűlését f. évi november hó 27-én d. u. 2 óra-kor fogja Zala-Egerszegen megtartani. Ezen alakuló gyűlésre a Zalamegyében lakó összes 1848/9-ik évi igazolt honvédek tisztelettel meghívotnak. Az e l n ö k s é g .

— **Hivatalos látogatás.** A nagy-kanisai kir. törvényszék elnöke a perlaki kir. járásbírósg vezetését, ügykezelését f. évi hó 12—16-ik napjai közt megvizsgálta és a felügyeleti vizsgálat befejezése után megelégedésének adott kifejezést. Az elnök ur a vizsgálat befejezése után szék helyére látogatott. — Ugyanaznap a kir. ügyészség vezetője is megvizsgálta az adminisztratív körébe vágó ügykezelést, ügymenetet és a fogházat, mindent rendben talált. Az ügyész ur szintén ugyanazon vonattal utazott el.

— **Halálozás.** Sutyos csapás érte Vidovics Rókus kereskedelemügyi miniszteri tisztviselőt, vidékünk szülöttét, a mennyiben édes atyja Vidovics Mátyas 57 éves korában Kotorban november 14-én meghalt. A boldogult derek, szorgalmas hazafi volt, sarja egy törzsgyökéres régi, igazi muraközi családnak. Tisztviselő fián kívül neje s hat gyermeke siratja. Temetése e hó 16-án volt. Béke lengjen hamvai felett.

— **Vadák a Zrinyi-erdőben.** F. hó 13-án azaz vasárnap d. u. Antoncsics A. zrinyifalvi lakos a zrinyi erdőbe vette útját, hogy kiböngéssze, mely helyről lenne legalkalmasabb alomnak való levelést gyűjteni; de ugyancsak meghökken, midőn a 14-gyesekek között 3 fegyveres csavargót pillantott meg. Az egyik már tisztos lávóval fegyvert szegezve reá kiáltott: Mit akarsz? Antoncsics azonban a felvilágosítás helyett jónak látta kerekelt oldani, miközben a csavargók egyike reálott kétszer egymásután, a második lövés balkarját találta. Ézzel még ugylátszik a betyárok nem elégedtek meg, mert egyike futással üldözöbe vette, s midőn Antoncsics a kocsiútra ért s vissza nézett, a csavargó alig néhány lépésnyirel még egyszer rálőtt, s a serétek lába előtt furúrtak a földbe. Semmikép sem fejthető meg, hogy mi szándék s mily cél vezette ez atyafiakat fegyverrel felszerelve az erdő sűrűjébe, s miért volt Antoncsics utjukban, mert tudvalevő dolog, hogy szegény ember alom keresés céljából nem megy pénzzel megrakottan az erdőbe.

— **Eljegyzés.** Zsvikovics Ferencz fiemei állami vasuti pályafelügyelő, városunk szülötte, jegyet váltott Schmied János letenyei bírósági végrehajtó leányával Irén k. a.

— **Halálozás.** Hoffmann Edéné szült. Mándl Regina 57-ik évében f. hó 14-én szívészélhűdés következtében meghalt, férje s hat gyermeke siratják. A temetés nagy részvét mellett ment végbe.

— **Verekezés.** Klancir Gábor szakaszvezető dsidás f. hó 13-án a Pecsornik-féle vendéglőben több polgári egyénnel összeszólalkozott, ezek azután őt azon éjjel az utcán meglámadták s Klancir szurást is kapott. A nyomozást s csendőrség folyamatba tette.

— **Lopás.** F. hó 10-én a ferencz-rendiek zárdája udvarából egy 20 frt értékű vasajt lopatott el, a helyi csendőrség a tolvajt Zgaznik Antal steyerországi csavargó személyében elfogta s átszolgáltatta a kir. járásbírósnak.

— **Eleven barméterek.** Testrészek fájdalmas nyílalása esőt jelent. Begyógyult lösebek, vágási felületek, a tyukszemek fájdalmas nyílalásai esős idő közeledtét jelzik. Ezeknek okait a levegő ritkulásában kell keresnünk. Ugyanis: ha az érzékenyebb testrészek felé irányuló vérkeringést a megfelelő sulyú légoszlop nem egyensúlyozza, úgy ott a vér nagymérvű nyomása következtében fájdalom áll be. Tudjuk, hogy ha a leg-hajósok magasabbra szállanak, hol a levegő

sűrűsége már jóval kisebb mint a föld közelében, úgy a vér nyomása a bőrt felszakítja, először a gyengébb helyeken, később pedig a test több részén is. Magas hegyekre való mászás alkalmával, hol a levegő már ritkább, szintén vérzés (orrvérzés) szokott beállni. De a közeledő eső az emberek között mintegy nyomott hangulatot is idéz elő, kedvtelenséget, álmoságot, mit bizonyára már többen tapasztaltak. Többeknél ingerlékenység, majd szórakozottság, esetleg ügytelenség tapasztalható, ami mind a lég ritkulásának tudható be. Iszákosság, játékszenvedély stb. mind fokozottabb mértékben jelentkezik ily időben. Oly egyéneknek, kiknek piros arczszínű van, a légsúlymérő esése beálltával halványságot észlelhetünk; ha a dolgot jobban megfigyeljük, úgy az eső előtt valami borzongásféle is tapasztalható, mely kivált a gyengébb szervezetűeknél fordul elő. Több állat is szerepel időjós gyanúval. Így a pók, földi giliszta, gólya, hangyák, páva, pinta, rigó, házi légy, szunyogok stb. Sőt még a növények közt is többen állanak időjós hírből az ember előtt.

— **Fenyés bizonyítványt** állított ki dr. Schenk Lipót bécsi es. k. egyetemi tanár a Continental-Bodega borairól azt írván, hogy e borok üdülőknek rendkívül jó szolgálatokat tesznek és hogy nagyrészt e borok hatásának köszönő sikereit. Dr. Bardeleben berlini orvos elismerő hangon méltatja a Continental-Bodega borait, azt mondván, hogy minden dícséret felesleges, mert utólrhetetlen jószágok minden dícséretnek felette áll. — Ugyancsak osztatlan elismerésben részesítik a Continental-Bodegát; Ziemstein dr. egyetemi tanár és a müncheni ált. kórház igazgatója egy nagyobb megrendelés kíséretében, Nolte dr. titkos egészségügyi tanácsos és udvari orvos, Berlinben, Thilemann dr. Hamburgban és Angerer dr. egyetemi tanár Münchenben, kik e borokat mind kiváló egészség-fentartó és gyógyító erejűeknek mondják. Vonatközúttal a The Continental Bodega Company boraira sziveskedjék a mai számban közzétett hirdetést figyelemmel kísérni.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerről, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hasfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórna, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredményel használtattott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 fnt üvegekenként árban a legtöbbször gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller» vagy »Richter-féle Horgony-Liniment» kéréndő és »Horgony» védjegyre kéréndő figyelni.

Körrendelet

valamennyi törvényhatóságak.

(Vége.)

Az iszákosság nem kevésbé káros befolyással lévén a népesség táplálkozására és erejére, ellene is megteendő mindaz — megfelelő tanítás sőt esetleg korlátozó intézkedések által, a mi csak lehetséges.

A tüdővész terjedését és a benne való megbetegedésre való hajlamot épügy mint minden más fertőző betegségnél is nagyon előmozdítja a személyes tisztaság ápolásának elhanyagolása s ezért mindaz, a mi a tisztaság fenntartására szolgál takásban, munkahelyeken, ruházathoz és magán az emberi testen, mindenféle fertőző betegségek, tehát a tüdővésznek is hathatós óvszerét képezi; a tisztaság megővására irányuló intézkedések megtételét és ellenőrzését azért a Czim gondoskodásába és figyelmébe ajánlom.

A gümőkórra vonatkozó ismeretek értelmében ez a betegség a benne szenvedők testi váladékai, főleg köpetje által is terjed, különösen akkor, ha ez utóbbi beszárad és apró részecskéi a porral felkavarodva a levegőbe jutnak, ezért a védekezés rendszerében igen fontos teendő a tüdővész be-

tegeknek oly módon való elhelyezése és ápolása, hogy rólók és átalok a betegség másokra át ne terjedhessen, továbbá köpegeiknek, a mennyire lehetséges, ártalmatlanná tétele.

Ezen szempontból a következő intézkedések megtételére hívom fel Czimet intézkedjék, hogy kórházaiban és gyógyintézeiben a gümőkóros tüdővészben szenvedő betegek lehetőleg külön és célra szolgáló kórosztályokon, kisebb kórházakban külön szobákban, vagy egészen kis kórházakban, hol a külön szobákban való elhelyezés nem lehetséges, legalább a többi betegektől távol állított ágyakon helyeztessenek el; nagyobb új kórházak tervezésénél föltétlenül meg fogom ezután kívánni, hogy tüdővésznek számára külön és célra szolgáló osztály, vagy legalább kóroszobák létesíttessenek s az ilyenek főkéllékeül az egy-egy betegre számított térfogatnak a szokotnál nagyobb voltát, a jó szellőzést és a nap sugarainak minél szabadabb bejuttatását fogom tekinteni s mindezen föltételeket Czimnek már ezuttal is ajánlom. Utasítandók lesznek a kórházak igazgatóságai továbbá arra is, hogy a tüdővész beteget, külön alkalmas köpöcsészékkel lássák el, a melyekben a köpet kiszáradása ellen mindig folyadék, viz álljon, a melyek tartalma ártalmatlanná teendő; ennek oly helyekre való egyszerű kiöntése, a hol kiszáradhatna, gondosan kerüendő; ezek a köpöcsények használat után jól fertőtleníthetők, forró vízzel kimoshatók legyenek; a köpöcsészék használatára és tisztogatására az ápolószemélyzet gondosan kitanítandó lesz. Utasítsa továbbá a kórházak és egyéb gyógyító, vagy ápoló-intézetek igazgatóit, hogy a gümőkóros betegeket által használt ruhásműveket, evőeszközöket s butor felséket a többi betegektől elkülönítsék és a szükséghez képest fertőtlenítsék.

Felhivom továbbá a Czimet arra is, intézkedjék, hogy mindazon nyilvános helyiségekben, melyekben jelentősebb az ember-forgalom, mint szállodákban, vendéglőkben, kávéházakban, társas-körökben, casinókban, a közönség számára nyitva levő hivatalhelyiségekben a kellő tisztaság, gyakori jó szellőzés, nedves ruhába burkolt keffekkel való seprés stb. által állandóan fenntartassék és hogy mindezen helyiségekben a padlóra való köpöcsés lehetőleg korlátoztassék, ez utóbbi célból megkövetelendő, hogy a felsorolt helyiségekben kellő számban alkalmaztassanak köpöcsények, melyek a köpetek kiszáradásának megelőzése céljából vizet tartalmazzanak és oly szerkezettel bírnak, mely tartalmukat szem elől elfedje. A most említett intézkedések különös gondnal fogantatandók a fürdők, gyógyhelyek és nyaraló telepek azon épületeiben és zárt helyiségeiben, melyekben a fürdő-közönség közlekedik, szórakozik vagy sétál.

A fentebb vázolt intézkedések távolról sem merítik ki mindazon teendők sorozatát, a melyek a tüdővész terjedésének korlátozására alkalmasak; csak körvonalokban kívánom megjelölni azt a munkatért, a melyen a tüdővész elleni védekezés hatóságai utján megfeleltetve szervezni a Czim feladata leendő. Mindenütt egyformán alkalmazható merev szabályok nem is lennének megállapíthatók; minden egyes törvényhatóságnak a saját külön viszonyai szerint kell a védekezés rendszerének részleteit a fentebb kijelölt irányokban megállapítani, a mire saját autonóm jogköréből kifolyólag nem csak jogosult, de kötelezett is.

Felhivom tehát Czimet, hogy saját szakközvegeinek közbejöttével vegye tárgyalás alá ezen fontos közegészségi és egyuttal közgazdasági kérdést, állapítsa meg saját viszonyaihoz mérten a sikert ígérő intézkedések részleteit és gondoskodjék a megállapított intézkedések végrehajtásáról.

Nem várhatom az elrendelt intézkedésektől azt, hogy azok, ha még oly szigoruan és mindeütt egyformán végrehajthatók volna is, rövid idő alatt jelentékeny javulást eredményezhetnének; de igenis remélhetőnek tartom, hogy az intézkedések célzatos alkalmazása és a hol szükséges kibővítése és fejlesztése által idő múltán számokban kimutatható eredmény lesz elérhető. Elvárom Czimtől, hogy a szóban levő ügyet az annak fontosságát megillető erélytel fogja nemcsak felkarolni és megindítani, hanem ezután szakadatlanul napirenden is tartani.

Perczel s. k.

Felolvas szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és lapfajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovce.

MEDJIMURJE

Izdateljstvo:
Knjižara **Fischel** Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jednokrat i to: vu svakom nedelju.

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol lela . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt
Pojedini broj koštaju 10 kr
Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Nedeljni popoldan v selu.

(Šesta i zadnja nedelja.)

Bog je čudnovato tak stvoril človeču dušu, da ako ona samo ono bavi, kaj je človeku na hasen, onda duša mu se napuni s poslom svojim, samo na ono misli, s drugim se nestara. I ako nekaj drugo najde, kaj mu je bolje na hasen, odmah pozabi ono, kaj je vezda bavit.

Koji su se još pred par dnevi rugali iz onoga, kaj od ljudstva millioni za sveto držiju; koji su se niti ne genuli na glas zvona: oni denes, niti su čekali glasa zvona, pred crkvom su se zišli, a za tem pak verno molili, posle meše v čoportah su išli dimo.

Samo jeden človek se ne čutil dobro ovaj dan, to je bil navučitelj Loszkay, jer ako je obrnul ljudstvo na veru, ipak glava ovih ljudih: Tóka Mihály nije došel niti v crkvu, niti na spravišća.

Posle meše je dimo došel navučitelj i komaj da si malo sedne, već je jeden po njega došel, da ide k gosp. plebanušu na obed. Pod obedom se dočekal to veselje, da ga je plebanuš pohvalil. Za tim pak su se razgovarali od vnoгих pitanjah. Dugo je ne mogel tam ostati, jer ljudstvo ga već čekalo. Nazadnje mu plebanuš dal pismo i još nekaj.

Kad je učitelj k občinski hiži stal, ljudstvo mu zavikne jednoglasno: »Eljen!«
»Dogovorili smo se s gosp. plebanušom

— veli biro — prošnju i potreboče naše za svoje zeme, samo to veli, da naj ne prosimo sve na jedenput, nego po vremenu i poleg prilike.«

»Dakle mi sami budemo svojega posla zvršili — veli učitelj — i ako naš gospon plebanuš kam goder pela ili k nadžupanu, ili k ministru, tamo nas ravno tak rado primeju, kak da bi neznam gdo s nami bil. Jer neglediju to gdo je vodja, nego kaj se prosí.

»Pak onda naj nas vodi kum Tóka« zavikne jeden glas. Dogodilo se pak, kak to i vnoгiput se i dogodi, da kak se ime Tóka zglasilo, v onem momentu stupi i on v hižu.

»Dobro, da dojdete! veli Kerekes, zaberemo te za vodju.«

»Nenucam ja to, — veli Tóka — nesam ja zato došel sem, da bi mene za nekaj zbirali, nego da se i ja vučim, kak vi.«

»Zapustimo to — veli učitelj — i drugiput se moremo o tom dospomenuti, gdo bude naše posle zvršil. Imam nekaj drugo, kaj je za nas sve jako dobro. Gosp. plebanuš se nad tem premišlava, da bi v občini našoj podpomagajuće družtvo vtemeljili.

»Pak kakovo bi to bilo pomočno — družtvo?« pitaju.

»Takvo, da ako ovdí v selu gdo zvaan svojeg pogreške v tisku opadne, onda mu s 2—300 frti pomoremo i on te peneze

prez svakoga kamata na rate bude na zaj plačal.«

»Pak kakvo pitanje daje gosp. plebanuš?« zapita jeden.

»To, jeli hočete svi člani biti ovomu podpomagajućemu družtvu?«

»Vu tem toga Tóka, koj je do sada najvećšni nepriatelj bil učitelju, se stane i veli: »Ovaj človek je spametneši, kak mi svi skupa. Ja sam ga uvredil ove dane, zato ovdí pred svemi odprošćenje prosim. Moreju mi odprostiti gosp. učitelj?«

Učitelj se stal i ruku dal Tóki. Zatim dalje veli: »Ali nečem ja vam samo ovd, prazno govoriti; evo — s tem jednoga bugjelara zeme iz žepa — gosp. plebanuš je dal 500 frte na pomočnu zakladu; ovdí su 200 frti, to je gosp. notariuš dal; ove 300 frte je kotarski doktor dal; a ove 100 frte pak je biro dal; da vtemeljiju na vaš hasen podpomagajuću kassu.

Svi su široku gledali. Ali učitelj je nestel, da bi se more biti mu počeli zahvaljuvati, zato veli dalje: »Jeden nepoznat dobročinitelj je dal dve državne ioze, koje zadržimo, doklam budeju vredne i igrane. Svaki član je dužen na leto 1 frt platiti i to ne na jedenput, nego svaki ljeđen 2 kre. Penezi se odneseju v šparkassu, i ako bude trebalo komu, 3 se podpiseju, da zaprošene peneze moći mu dati. Kamat na pol se svako leto sklopi k kapitalu, a druga polovica pak bude

Z A B A V A

Jedna rieč za zahićene.

Ne davno bivši u Čakovcu, govorilo se je u družtvo o svaćem, pak je došel i govor na one, koji su svoje godine po zaslugi u tamnici odsedeli. Pošto je o jednom takovom nesretniku poimence bil govor, obečal sam priatelju, s kojim sam u spomenku bil, žalostni stališ tih nesretnikah u »Murakózu« jedno malo opisati, a dodel sam još šalno, da moju tvrdnju u toj stvari nitko opovrgnuti mogući nebude, a još manje bolju razpravu o tom napisati.

Hoću anda moju razpravu početi navadnom pripovestjumu, a na zadnje ću već za mehko čuteća srdca mali govor prišiti, kojeg želim, da činom postane.

Na obalah rieke, tam gde tekuća voda varaša na dvie strani diehi, a čvrsto složeni i postavljeni most obedve pole opet spaja, onde je niekog dana nastala velika krika:

»Pomozite, ņetko je iz mosta u vodu skočil!«

U jednom hipu su bili ljudi na miestu nesreće, poskakali su u čune, te su vesli duboko i široko grabeći doplovili do samo-

ubojice, posegli za njim te ga već bezsviestnog iztrgli smrtonosnom elementu.

Onaj policista, koj je nesretnika iz vode u čin potegнул, hili svoj pogled na bledio i propalo lice, te skrenuvši spleći, reče onak zlehka: »Ovu formu obrazov već poznamo-dapače i poslie nekoliko godinah! Tamnica im je Kainova znamenje na čelo pritrsnula — bilo bi za njega bolje, da je zazeljenu smrt i ovde našel!«

Ali čoviečanstvo i zakoni moraju takaj po negda nemilosrdni biti; kola budu dopelana, nesretnik u nje položen i iz znatiželjne množine odpelan, u špitalu se otvora vrata jedne sale, doktor stupi k postelji — i on, koj je iskal smrt, našel je život!

Liečnik je sad tu sedel pri postelji ozdravljujúćega, on pipa svaki čas bilo (pulsus) vraćajućeg se života, on prisluškava divlje udarce razdrťog srdca, on se osupnuje kad sluša pritužbe, koje jedan odpušteni kažnjenik čoviečanstvu predbacuje.

»Jeli, oni gospodin doktor bi radi saz-nali, kak sam ja postal zločincem i začaj sam u vodu skočil? To sve njim mogu u kratko povedati.«

»Ja sam toliko u školu hodil i moje izpite tak dobrim uspiehom položil, da sam imal pravo i na najvišju službu, ali siro-

maštvo pak onda to, što su sve službe prenapunjene, me je prisililo, da sam bil prisilen službu jednostavnoga pisara primiti i tak siromaški zivotariti.«

»Znadu gospone, ja nisam mogel čekati kak oni, koji su iz doma bogati, pak godine badava u kancelariju hoditi i bezplatno služiti, ja sam se moral pred gladom braniti, ja sam moral moje stare roditelje podpirati, koji su već bili od starosti spotrťi i za dieho nesposobni.«

»To je bila moja težka sudbina, moja težka borba, — pak ipak, makar da je u pisarskoj familiji pri stolu i glad zajedno sedel, a po zimi smo svi u ponošenoj odieči držurili, ipak zato mojemu predpostavljenu nisam nikada niti pol krajcara pronevieril, dokle nije moj brat, koj je vojnički oficir te kojega sam ja vrlo ljubil, makar da je i lahkouman bil, takove i toliko dugov napravil, da bi bil moral svoju officirsku část položiti.«

»Za da brata iz propasti izbavim, postal sam tatom!« Ah, badava sam se ufal, da ću dvostrukim gladovanjem toliko prišparati, da pronevierenu šumu novac opet nadomestim! — Prije nego sam mogel potajno si prisvojene novce nadomestiti, bil je moj zločin odkrit i ja sudu predan. Sud,

na pomoć onem siromakom, koji nemreju biti člani. Više nemam kaj za povedati, sad je pitanje: dozvolite to i hoćete člani biti?»

»Hoćemo! Hoćemo!« su vikali svi s jednim glasom.

»Zutra i ja pošlem 100 frtov — veli Tóka — i svaki tjeden budem plaćal taksu.«
»Dobro! Jako dobro!« vićeju ljudi. —

Člani su pošteno plaćali svoje krajcare i Loszkay je i nje verno zabilježaval. To sigurno, da od tjedna, do tjedna je više posla imel. Ali nije trebalo dugo vréme, dok je vernoga pomoćnika dobil. To je bila žena Loszkaya, rodjena Tóka Mariška.

Napisał: **Szép József.**

KAJ JE NOVOGA?

Dr. Wlassits Gyula.

Dr. Wlassics Gyula minister, našeg zbirnog kotara ablegat je jednomu čitatelju naših novin pisal, da mu je žal, da vezda vu jesen nije mogel med svoje zbirace dojti, kak je on to nakanil vćiniti. Gospodin minister toplo misli na svoj zbirni kotar, na napredek i dobrobitje svojeg zbirnog kotara, i kak mu orsački veliki posli dopustiju, bude na nekoliko dneve vu svoj zbirni kotar med svoje zbirace došel.

Vumrl je.

Vidovics Matjaš stanovnik kotoribski je 14-ga novembra vumrl. Pokojni živel je 57 letah. Pokojni bil je otec gosp. Vidovics Rokuša činovnika pri ministeriumu trgovine vu Budapešti. Žena i šestero decah se tuguju za muža i oca. Naj počiva vu miru!

Strelanje.

Po vnoгих mestih je navada, da pod gustovanjem strelaju. Vnogiput se nesreća dogodila već, poglavarstvo se zabadava bori proti ovi zločesti navadi, nemre je do kraja sfondati; nego kad se već gde dogodi nesreća, onda se stopram navćiju ljudi, onda se žaluju, kad je već kesno. Tak se to do-

godilo na jedni svatbi v Nána zvanog občini. Mattus Gyula 15 let star dečko je bil pozovič. Ovi službi si je mislil, tak bude za dosta vćinil, ako jako bude štelal v zrak. Med ovom zabavom mu se razpuknula cěv pištolje i tak nesrečno, da se mu je lěva ruka oranila. Odmah su ga v špital odpeljali. Jednoga prsta su mu morali odrezati i bojiu se, da budu još i cělu ruku morali odrezati.

Žrtva mašine.

V Csaba zvanog občini se dogodila sledeća nesreća. Csicsely Pal gazda je svoga žitka dal mlati s mašinom. Najveseleši tezak je bil Melik Máté zvani 14 let star dečak, jer su njega postavili na mašinu, da meče v nju snope. Dopalo se mu to, da je mašina tak naglo grabila vu se snope. Trsil se i metati v nju tak, da je mašina nemogla za dosta fletnoma grabiti. Večer onda doklam su snažili mašinu i ju zastavili, ali dečak nije niti onda se genul z mesta svojega. Pajdaši su to niti ne zeli v pamet, pak niti on nije zapazil, da su mašinu opet potirali, ravno kad je on po bubaju, gde se žitek nutri meče, skakal od veselja i mašina je mesto snopa nogu dečaka zgrabila. Na javkanje dečaka su odmah zastavili mašinu, ali noga mu je onda već zdrobljena bila. Okolo mašine nije bilo nikaj takvoga, s čim bi mu ranu zavezali, dečko, dok su ga do dočtora dopeljali, je toliko krvi zgubil, da je vumrl. Po nesreći su onda Kollár Mihályja voditelja mašine zeli napre zaradi nebrilživosti. Ali na sudu se dokazalo, da Kollár nije kriv, jer dečko poleg svoje nepazljivosti je došel vu nesreću.

Nepazljivost.

Dve nesreće čitamo, koje su se v Szabadki dogodile. Ove nesreće kažeju, da vnoги i vnoги človek čuda kvara zna sebi i drugomu vćiniti, a to sve poleg svoje nepazljivosti. Pri jednim gosponu su jednu večer jednoga 6—7 sto liternoga lagva štelu vun zvaditi iz pivnice. Lagev je već na pol puta bil gori, kad se najedenput počel vuž ovomu, koj je zvana bil, zruk posmekavati. Žmehek lagev je na to s cělom silom se zrušil doli

na človeka, koj je pak pod njim bil i nije imel vréme se mu vugnuti, tak da mu je glavu svu razdrobil. Mrtvoga su potegnuli zpod lagva. A drugi događaj pak je sledeći: Matlik Peter mesar je jako nagloga srca bil, tak da se na nekaj razrdil, onda je sve štel spotreti. A to nigdar nije dobro, ako je človek nagel. V naglosti vnogiput takvoga vćini človek, da onda za svoj cěli život, je spokvarjen. Tak je i ov mesar bil. Ove dane se za nekaj maloga posvadi s ženom svojom. Ravno je svinju išel klat i od srca pak od nagle srditosli mesto da bi oštrog noža v svinju zapičil, se sebe v črevo opičil. Odmah su ga v špital odnesli.

Nesreća.

V Szabadki na željeznici se dogodila sledeća nesreća. Kladek Gyura i Rozsamberki Sandor su črepa štelu nametati v jeden vagon, pak za to su zeli već prije pokazanoga vagona i bez toga da bi popitali željezničke službenike, na prazne šine su počeli rivati vagona. Po kolodvaru je ravno onda jeden lokomotiv premenjavaj kočije i te dva težaki nisu zapazili to. Lokomotiv je jedno deset kočijah rival. Samo jeden hip, i kočije su se tresnule s ovom kočijom, koju su težaki rivali i oni su zdrobljenimi prsi i spotrtami rukami se zrušili doli. Jeden je odmah, a drugi pak po putu, doklam su ga v špital nesli, vumrl. Ženu i deset dec su ostavili.

Smrt z grubosti.

Iz Csaba zvane občine nam pišeju, da Koritar Mihko zvani gazda je po cěli občini bil poznat, kak veliki grubjan. S družinom svojom je bil osobito jako grub. Jako vnogo je zahtěval od nje, pak ako nisu mu kaj po volji vćinili, nije škrtuval s bitvinom. Ov tleden je poleg svoje grubjansćine i smrt zrokuval svojemu slugi. Jednoga mladoga biruša je imel. Biruš mu je nekaj ne po volji vćinil, pak ga zato gazda tak tresnul, da je biruš opal, hrbta si je pritrgel i za par danov je i vumrl. Gazdu su odmah vlovili i v rešt zaprli, da za svoju grubjansćinu prime svoju zasluženu kaštigu.

blagi sud me je odsudil na pol godine u onu kuću, gde se samo zahičeni čoviečanstva nahadaju.

»Samo na kratke pol godine! — A onda — —? Onda — to sud nije izrekel — onda kaštiga zahičenog života — onda kaštiga zlotvora — onda Kajnovo bitisanje na ovoj zemlji a furije i strašila uzastopce za menom, dok — no dok su mi pamet pomešale te me u vodu hitile!«

»Nek mi dragi gospodine reću, zašto čoviečanstvo svakoga nesretnoga miluj, samo onoga ne, koj praga one strašne kuće prekorači! — Zakaj odprašća otac sinu svaki krat, a čoviek čovieku nikada?»

»Neka mi dragi gospone vieruju, da u onoj kući ima mnogih, kojih se je cěla njihova narav nagnula na zlo, koji, ako bi im se okovi skinuli, bi odmah peklenskim veseljem u zločin opet hrlili, od zločina u zločin padali; istim glas saviesli posve manjka, oni ga neslušaju niti od srama nepočrlene.«

»Ali u onoj strašnoj kući stanuju opet mnogi, koji su samo po svojoj slaboci, u jednom hipu neubrojivog ili zdvojnog stanja zločincima postali, i koji sada svoj zločin krvavimi suzami oplakuju te se iskreno žaluju.«

»Ah kak bi oni rado postali opet dobri

i poštenu ljudi, kak bi oni bili i najteže i najvratolomnije dielo pripravni dan i noć obavljali, samo da mogu zločin neučinjenim učiniti ili barem na koliko bi bilo moguće, popraviti, kad bi čoviečanstvo poznalo božansku kriepost odprašćanja i zaboravljenja!«

»Ali — tko je jedan krat kroz ona vrata unišel i onog praga prekoračil, on slobodno neka izgubi svako ufanje, onomu se druga vrata neotvaraju, pred njim su sva ostala vrata ovoga svieta zasunjena, onomu okrene ledja isto tak miliunar, kak i siromak, a zatrudjenomu, bez mira i pokoja okolo hodećemu i odprošćenje tražećemu, nepruža bezdušno čoviečanstvo niti rukovet slame, na kojoj da si odpočine, iz straha, da ju nebi kroz noć vkral!«

»Jeli je anda kakovo čudo, ako od onud odpušćeni i opet za tudjim imetkom posegne? Tko je tomu onda kriv? — Jeli mozbit on siromak, on nesretnik, koj želi odurnost i sramotu svojega čina poštenim dielom i trudnim posluvanjem oprati, ili pak čoviečanstvo, koje po njem pljuje, kad on dignutimi i sklopljenimi rukami za pošteno dielo prosil?!«

»Zar čoviečanstvo neima tu dužnost, da onomu, koj hoće dobar biti, da mu sve

puteve poravna te mu po njem samom preduzeto pobolšanje omogući?«

»Ali ono kajajućega hladnokrvno odrine od sebe, porine opet u zločin — hiti u smrt!«

»Kako sam ja, kad sam opet zlatnu slobodu dobil, prosil, molil i pred dobrom gosponom na kolena padal, iste svojimi siromaskimi roditelji zaklinjal, koji će mi od nevolje podignuti morati! — Ali dobra gospoda su tu rieč »Milost« iz svog srca izbrisala i tak sam ju ja drugde iskal, — od zdvojnosti u pameti poremečen iskal sam ju pri — smrti.«

»Pa' eto! — Niti smrt nepozna »milost« — i ona me je iz svog cesarstva izhitila!«

Ovak je govoril nesretnik, kojega su iz vode izvukli.

Neka se svako čuteće čoviečansko srdce veseli, kad sazna, da je tog nesretnika doktor u stanovnitom mestu preporučil, te je isti i toliku zaslužbu dobil, da je mogel sebe i svoje roditelje utacunque održavati i svoj počinjenu zločin s vriemenom opet popraviti.

Ali — koliko ima kažnjenikah, čije se pobolšanje, gleděć na njihovo vladanje poslie pretrpljene kaštige, punim pravom bi moglo

Penezl bogea.

V Kőbánja občini je ove dane vumrl jeden Vraba Tamaš zvani 68 let stari bogec, koj već čez dvadeset let si je s prošnjom zadržav svoj život. Kad su domaći raku pripravili, mrtvo telo slekli, med canjkov su jednu šparkasnu knjizicu našli iz koje su vidli, da bogec ima 16 jezer 785 frt 49 krajcar gotovih penaz zašparane. Vraba je v jedni kmični mali hižički stanual, za koje je čez celo ljeto 12 frt arende plačal. Pohižtvo mu je bilo jeden stolec, jedna prosta iadica, jeden pokrōc i jedno vreče, na kojoj je spal. Imetka bude Treza zvana jedina kcer herbala, koja v Budimpešti kak službenica služi. To je najlepše v ovim dugovanju, da sirota službenica iz svoje 8 frtov mesečne plače je svaki mesec 5 frte poslala svomu staromu otcu, ali on je svoj zahvalnoj kceri nebržiživoga stališa osigurual.

Umorstvo.

V Gula zvanaj občini su jeden dan mrtvu našli Szabó Lőrinczné zvanu krčmaricu. Deklu njezinu su na podu v hiži našli, kojoj je z više ranih krv curela. Zločinec je predrl stēnu i tak je zašel v stan. Kak je doktorska iztraga dokazala, krčmarica je odmah vumrla od rane, koje je dobila. a deklinerane nisu bile tak jako nevarne i poleg toga je do vezda tak ozdravila, da već i govoriti more, ali od umorstva nikaj nezna povedati. Čudnovato je valovanje dekliner jer je svojom gazdaricom v jedni sobi spalavala. Jako iščeju zločinca, ali do sada nisu ga mogli najti. Penezi nikaj ne faliju i šparkasnu knjizicu njoj nije bantual.

Staro magjarsko grobje.

Z Tarcal zvane občine nam pišeju, da v susedni Szent-Keresztő občini, gde su jedne gorice kopali, težaki su jedno staro grobje našli. Vu dvēh 35 korakov dugih redov ležiju čonte, koje su jake, odrasčene mužkih mogle biti. Grobje je more biti 4—5 sto let staro. Do vezda nisu mogli nikvo oružje, peneze, ali kakve druge stvari najti, poleg toga nemreju iznajti, da v kojem vre-

očekivati, pak ipak uslied čoviečanske nemilosrdnosti postaju žrtve propasti, kaj toliko znamenuje, koliko opet po putu zločina hoditi. Broj takovih — vierujte mi — je neizmeran.

Zato pravi priatelj čoviečanstva, koj takodjer u zločincu vidi svoga zabludjenoga nesretnoga brata, srdačno pozdravlja zadruga (Verein) koje su po mnogih miestih u život stupile i kojih se svrha za odupušene kažnjenike se zauzimati, posla im poiskati te ih pravim putem voditi.

Meni je jedna takova zadruga u Melku, dolnoj Austriji poznata, koja se na sliedeći način za odupuščenoga kažnjenika zauzimalje: Čim izide kažnjenik iz vuze na slobodu, ima pravo odmah kod glavara rečene zadruge se prijaviti; ovde dobi odmah odielo i orudje, kakovu već meštiju tieria (jer u tamnici se svaki nekakovu meštiju mora učiti) a za dva do tri dana mu glavlar već i meštra imenuje, kod kojega mora na glavarovu preporuku u dielo stupiti.

Rečeno mi je, da je vrlo riedka stvar, da bi takov odupušeni kažnjenik, koj se toj zadrugi povieri, opet u zločin pal, dapače većinom si osnuju sretni obiteljski dom.

Em. Kollay.

menu je bilo ono mesto grobje. Na sredini grobja su i drevo našli, koje svedoci, da pri starom magjari jah i kapela bila na grobju.

Poštenje tatov.

V jednih nemških novinah čitamo, da su v Berlinu ove dane nepoznati zločini v jeden stan vudrili i drugi dan su sve novine pune bile s ovom porobom. Pisale su, kak se tatbina dogodila, kaj su i kuliko su odnesli. Redarstvo je onda v ruke zelo stvar, i tate počelo iskati, ali zabadava. Nazadnje su se sami javili. Jedne berlinske novine uredničvoje bez imenoga lista dobilo, v kojoj se zločini tužiju, da novine su jako vnogo pisale od porobe, kak je istina; ta stvar njim bantuje njihovo poštenje, jer kaj su odnesli, je puno menje vredno, kak su to novine pisale. V jedni mošnji su, zalostno, ne devetdeset i jedna marka, nego samo šestdeset i jedna marka (nemški penaz) bile a vura nije zlata cila, jer su za nju komaj 2 marke dobili. Urednik je toga lista redarstvu, dal, koje misli, da vezda bude more biti fletneše moglo vtoviti te »poštene« tate.

Cirkva na uspomenu Jalžabete karlijce.

Magjarski velikaši na uspomenu pokojne kraljice hočeju jednu cirkvu zazidati, koja bi na večnu hvalu presvetoga oltarskoga Šakramenta bila zazidana i v kojoj bi se dan na dan čitala meša za dušno zveličenje pokojne kraljice. Penezi bi se tak skup znapsorili i cirkva bi v Budimpešti bila postavljena. Vdovicu Cziráki Janos grofa je već i kralju dala to na znanje i kralj je dopustil, da sa koraki većinju vu tem poslu.

Veselje roditeljah.

V Haláp občini su pred 24 let bogci jednoga dečca vkrali. Dečec, koj se Bereczky Gábor zval, se za par let oslobodil od bogcov i k jednomu poštenomu šlosaru je išel, gde se i navčil svoju meštiju. Kad se oslobodil, v Budimpeštu je došel, gde poleg marljivosti i poštenja je na tak dalko došel, da vezda svoju radionicu ima. Pri vojničtvu se javil, gde je i svoju dužnost zvršil. Ali samo je nemogel zeznati, gde su njegvi roditelji. Tuliko je znal, da je iz Zalavarmegije. Ali vezda se hoče ženiti, pak je v Tapolca varaš došel, da se opita, jeli gde blizo nepoznaju Bereczky zvanu familiju. Jeden fiaker ga odpeljal v susednu Haláp zvanu občinu, gde je znal, da s takvim imenom se najde jedna familia. Familia je odmah vu mladiču pripoznala svoga zgubljenoga sina, koga su već 14 let ne vidli. Moremo si premisliti, kakvo veselje su imeli roditelji. Priskrbel si je svoja pisma, da se oženi.

Vmoril si je svoju rodjakinju.

V Münchenu je Mayer József zvani mašinist zaklal svoju Danner zvanu lepu rodjakinju. Mladič je ravno obedoval svojom materjum, kad je došla ova devojka, i mašinist je prez svake reči skočil gori, zgrabil noža, s kojim si mater trešče dela, pak je devojku v srce vpičil. Devojk se prez glasa mrtva zrušila skupa. Mašinist je na to pobegel. Ravno ovo leto v julušu je zišel z rešta, v kojem je 10 let bil, jer je onda jednu drugu devojku, v koju je i zaljubljen bil, strelil. Doktori si ga već onda spreviziterali i dokazali su, da na pamet nije zdrav, jer nezdrave možjane ima, i kad ta pomešana pamet na njega dojde, zeme v ruku sredstvo umora. Sad ga iščeju.

Nekaj za kratek čas.

Konec zabavi.

Z jednoga okoličnoga maloga varaša nam pišeju sledečega dogodja. Dogodilo se, da v kuću jednoga prezmožnoga trgovca su se dva mlada gospoda postavila. Trgovca i ženu njegovu nisu našli doma, k domaćih gospodičnah su se prijavili. Ove su primile mladu gospodu, ali koji nisu šteli povedati, zakaj su došli, nego su rekli, da počekaju, doklam otec i mati dimo dojdeju. Nafletnoma su se v spomenek pustile lépe fraljice, zatim su počele igrati, popévati i jer otec i mati dugo nisu došli, volja njim je dospela tancati. Najlepše su tancali, kad se med vrati postavi otec a za njim pak mati. Nisu šteli poměšati zabavu, nego su počekali, doklam bude konec tancanju. Zatim zapita trgovca, čemo more zahvaliti sreću? Mlada gospoda su trgovca na stran zezvali i predstavili se ovako.

— N. fiškalmi kandidati sam.
— Z. ekžekutor.
— S čim bi mogel na službu biti? zapita trgovca.
— Oprostiti gospone! — veliju mladiči na ekžekuciju smo došli.

Kinezkicar v Parizu.

S Prvim Alexandrom ruskim carom i preiskim kraljom] se dogodilo sledeće: još 1815-oga leta, kad su pohodili Pariza. Med šetnjum su zabludili v Parizu. Zišli su se s jednim jako fino oblečenim pariškim gosponom i prosili su ga, da bi njim pokazal puta k cesarski palači.

— I ja se tamo trsim — veli gospon, i drago mi bude, da gospodu budem mogel pratiti. Sloboden sam pitati, komu mi služi sreća?

— Ja sam ruski car.
Francuz se nato neverojatno nasmejao.
— I gdo je vaš pratnik? — zapita dalje.
— Preiski kralj — veli car. Sloboden sam pitati, a gdo ste vi, da ste se tak ljubovredno za voditelja preporučili?
Francuz, koj je mislil, da se stranski šaliju, si nije dugo premissljavao, pak veli:
— Ja sam kinezki car.

Na to su svi tri vtihnuli i vu tom vremenju su do palače došli. Tam su vladavce prepoznali, soldati su prezenterali a puk pak si škrlake doli zel. Sad se osvedočil francuz, da njegov dva stranski imaju više juša k tronušu, kad on, pak se samo najedenput tak pospravil, da ruski car, koj se obrnul, da mu pratnju zahvali, više ga nije videl.

M. F.

Gabona žrak. — Cienna žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frittöl	fritg
Buza	Pšenica	9.75	—
Zab	Zob	5.80	—
Rozs	Hrž	7.50	—
Kukoricza uj	Kuruza nova	4.50	—
» » ó	» stara	5.30	—
Árpa	Jecmen	5.80	—
Fehér bab uj	Grah beli	6.70	—
Sárga » »	» žuti	6.25	—
Vegyes » »	» změšan	5.70	—
Lenmag	Len	8.25	—
Bükköny	Grahorka	6.00	—

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyiltér*)

E rovat alatt közöltökért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Foulard-selyem 65 krtól

3 ft 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legjobb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér és vámentesen valamint hához szállítva — **Mintákat pedig postafordultával** küldenek. 2

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

3629. tk./98.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Goricsánecz Ilona s társai végrehajthatónak Goricsánecz Mihály jurorovcsáki lakos végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. bíróság területén levő VI. hegykerületi 1152. tkv. 1741/6/1. hrsz. a. belsőség 471 frt; ugyanazon tkvben 1615. hrsz. a. ingatlan erdő, kert és szántó 11 frt; ugyanezen tkvben 1766. hrsz. a. udvar, kert, kert, szántó, erdő 424 frt; ugyanótt 1652. hrsz. a. szőlő 198 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1898. évi deczember hó 19. napján délelőtti 10 órakor

a VI. hegykerületi községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni. 676

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.
Csáktornya, 1898 évi okt. hó 10-én.

702. vh. 97. Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíróság 1898. évi V. 368/1. számú végzése következtében Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd által képviselt Csáktornyai takarékpénztár javára Ovcvár Bálint és társai ellen 116 frt s jár. erejéig 1898. évi szeptember hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 415 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 pajtá, széna, szalma, 1 sertvésől és 1 borju nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. jár. bíróság 1898. V. 368/2. számú végzése folytán 116 frt tőkekövetelés, ennek 1898. évi június hó 14. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 44 frt 85 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen, vagyis Novákoveczen leendő eszközölésére

1898. évi november hó 23. napjának délelőtti 10 1/2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy

az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 668

Amennyiben az előlverezendő ingóságokat mások is le és föllüfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1898. évi nov. 8-án.

Sós Frigyes, kir. bírósági végrehajtó.

4914/ilk. 1898.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gróf Festetics Jenő zala-ujvári lakosnak Gotál Antalné szül. Hegedüs Anna dekanovecki lakos elleni végrehajtási ügyében 9 frt 20 kr. tőke, 3 frt 65 kr. eddigi, 4 frt 70 kr. árverés kérelmi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. bíróság) területén fekvő a dekanovecki 388. szljkvben 350. hrsz. a. foglalt ingatlan 42 frt; 45. szljkvben 720. hrsz. a. foglalt ingatlan és az ehhez tartozó legelő és erdőiletmény a végreh. törv. 156. §-a alapján egészben a C. 12. és 13. alatt Mernyak Mátyás és neje Hegedüs Mária javára bekebelezett szolgálmi jog fentartásával 150 frt; 581. szljkvben 652. hrsz. a. foglalt ingatlan a végreh. törv. 156. §-a alapján egészben 168 frt; 387. szljkvben 48. hrsz. a. foglalt 7. népsorszám házból Hegedüs Annát illető 1/6 rész 89 frt kikiáltási árban az

1898. évi deczember hó 13. napján d. u. 3 órakor

Dekánovecz községházánál megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozik figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10% bánatpénz fejébe letenni köteles.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Perlak, 1898. évi szept. 13-án. 675

5240. tk. 1898.

Végzés.

Zalamegye összesített árvaházának Laki Amália, Csesznák Sándornének, Vlahék Ignácznak, Vidovics Mihálynak, Glavak Tamás és Horváth Tamásnak az alsó-muraközi takarékpénztárnak a nagykanizsai takarékpénztárnak, Szabol Lénárdnak a muraközi takarékpénztárhoz való csatlakozása kimondatik s kibocsátatik a következő együttes

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a muraközi takarékpénztárnak Hajdarovics Mihályné, Horváth Jure és Blazseka Bálint pálinovecki lakosok elleni 200 frt, ennek 1897. évi május 6-tól járó 6% kamatai 3 frt 50 kr., óvási és közlési 1/3% váltódíj, 30 frt 40 kr. eddigi, 10 frt 05 kr. árverési kérvényi költség ugy Zalamegye árvapénztárnak, Laki Amáliának, Vlahék Ignácznak, Vidovics Mihálynak, Glavak Tamás és Horváth Tamásnak Szabol Lénárdnak, Horváth Imre elleni végrehajtási ügyében 274 frt 72 kr., 200 frt, 81 frt, 72 frt, 37 frt 79 kr., 195 frt, 96 frt 32 kr. a nagykanizsai takarékpénztárnak, az alsómuraközi takarékpénztárnak Svenda Róza férj. Hajdarovics Mihályné elleni ügyében 600 frt, 42 frt tőkék és jár. behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. bíróság) területén fekvő a pálinovecki 269. szljkvben A. I. 1592., 472., 191. hrsz. a. foglalt ingatlanoknak Horváth Imrét illető 1/3 részére 371 frt.; 269. szljkvben 598., 600. és 602. hrsz. a. foglalt ingatlanok a végreh. törv. 156. §-a alapján egészben a e. 7., 8. alatt Horváth István és neje Vidovics Mária javára bekebelezett szolgálmi jog fentartásával külön külön 49 frt, 41 frt 30 frt.; a 178. stjkvoen, 183. szljkvben foglalt ingatlanok Svenda Rózát illető 1/4 részére 55 frt.; a 325. szljkvben 260/4. hrsz. a. foglalt ingatlan a 156. §. alapján egészben 25 frt; a 396. szljkvben 249/36. hrsz. alatt foglalt ingatlan a 156. §. alapján egészben 104 frt.; a 318. szljkvben 648., 649., 650. hrsz. a. foglalt ingatlanokból Horváth Imrét a B. 2. sz. illető rész 67 frt.; a 319. szljkvben 65. hrsz. a. foglalt ingatlanból ugyanaz illető rész 50 frt kikiáltási ár mint becsárban az

1898. évi deczember hó 5. napján d. e. 10 órakor

Pálinovecz községházánál Zakál Henrik, dr. Tuboly Gyula, Csesznák József, dr. Tamás János, dr. Kemény Fülöp, Fisch Pál ügyvédeknek közbenjöttével megtartandó árverésen mégis Zalavármegye árvaszékének és Vlahék Ignác érdekében csak a 269. sz. Vidovics Mihály érdekében 269., 325., 396. sz. Csesznák Sándorné, Glavál Tamás, Horváth Tamás, Szabol Lénárd érdekében a 269., 359., 319., 318. sz. — a nagykanizsai takarékpénztár és az alsómuraközi takarékpénztár érdekében a 178. s a muraközi takarékpénztár érdekében valamennyi tkvben foglalt ingatlan eladatni fog.

Venni szándékozik figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni s a vevő vételért 3 egyenlő részletben lefizetni köteles, és végre hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírott hatóságnál és Pálinovecz község előljáróságánál megtekinthetők. 673

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Perlakon, 1898. évi szeptember hó 19-én.

Köszén eladás!

Jó minőségű

köszén

ajánl

Métermázsá-ként 60 kr.

10 métermázsán felül 55 „

25 „ „ 52 „

a helybeli raktárból átvéve.

5 métermázsán felüli vételnél a hához szállításért métermázsánként 5 kr. számittatik.

GRÁNER TESTVÉREK

Csáktornyan.

645 6—6

Kérje

The Continental
Bodega Company

világhírű spanyol és portugál
borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira

Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
fűszer és csemege kereskedé-
sekben, valamint poharanként
az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók:

Budapest

csakis:

IV. Kössuth-Lajos és Újvilág utca
sarkán, a Genyri Casinóval szemben.

670 2-20

5050. Hk. 1898.

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. jbiróság mint likv. hatóság közhírré teszi, hogy az Al-Muraközi takarékpénztárnak Bartalics Vincze, Novák Antal al-mihályovecki lakosok elleni végrehajtási ügyében 88 frt lőke, ennek 1897. évi december 9-től járó 6% kamatai, 3 frt 40 kr. óvási és közlési, 1 1/3% váltódíj, 22 frt 40 kr. eddigi költség, 66 frt lőke, ennek 1897. december 6-tól járó 6% kamatai, 3 frt 40 kr. óvási és közlési, 1 1/3% váltódíj, 21 frt 60 kr. eddigi, 11 frt 35 kr. árverés kérvényi költségek behajtása végett a n.-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. jbiróság) területén fekvő az al-mihályovecki 114. sz. jtkvben 204. hrsz. a. foglalt 68 népsorsz. ház és legelő illetmény a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben 228 frt.

291. sz. jtkv. 1962/a.	hrs. a. fogl. ing. u. a. §. alap egészben	74 frt
" " 665/a. 665/e.	" " " " " "	92
" " 491.	" " " " " "	39
" " 667/a.	" " " " " "	14
" " 2176/b.	" " " " " "	38
" " 2893/b.	" " " " " "	91
" " 2900/a.	" " " " " "	74
" " 2149/b. 2.	" " " " " "	76
" " 169.	" " " " " "	48
" " 651.	" " " " " "	48
" " 1806.	" " " " " "	80
" " 2115.	" " " " " "	32

az ehhez tartozó aránylagos legelő illetményből az ugyanírt, 715. hrsz. a. foglalt ingatlanból Bartalics Vinczét illető felerész 15 frt illetve 131 frt a 736. sz. jtkvben 2901. hrsz. a. foglalt ingatlan ugyanazon §-a alapján egészben 126 frt, az 1336. sz. jtkvben 138/2., 479/a., 416/e., 2123/2., 2326/4., 2485/a. hrsz. a. foglalt ingatlanok 212 frt kikiáltási ár mint becsárban az

1898. évi december hó 16. napján d. e. 10 órakor

Al-Mihályovecz község-házánál dr. Kemény Fülöp közbejöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni s a vevő a vételért 3 egyenlő részletben lefizetni köteles és végre hogy az árverési feltevélek a hivatalos órák alatt alólírt likv. hatóságnál és Al-Mihályovecz község előjáróságánál megtekinthetők.

Az árverés elrendelése a fent említett jtkvben feljegyzendő. 672

Kelt Perlakon, 1898. szept. 15-én.

HIRDETMÉNY.

A varazsdi dráva-híd elbontása folytán mindenféle épületfa és hidpadló naponta eladatik.

KORBELL LAJOS
vállalkozó.

669 2-2

Egy fiatal, jó irással biró

segéd

alábbi fűszer- és csemege-kereskedésbe azonnal felvétetik

Magyar, német és horvát nyelvben írtasok előnyben részesülnek.

Todor Róza

Csáktornyan.

667 3-3

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

5 a 20.000 KORONA STB.

100.000 FORINTEMÉNY

6 HUZÁSIGI ROK SORSJÁTÉKA

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK

AVANEMÉNYTÁRSASÁGI NYILVÁNTARTÁSALAPJÁN KÉSZÍTVE ÉS VISSZATARTVA ROLLA A VILLÁMTART. (1898)

Huzás már 1899. január hó 4-én.
Sorsjegyeket ajánl:
Muraközi tak.-pénzt. r.-t.
Csáktornyai tak.-pénzt.
„Muraköz” kiadóhivatala.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszert ellentáll az idős megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalom- és nyugtató bedörzsölésnek alkalmaztatik külsőleg, oszánál, tag-szaggatásnál és megüléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elvezetés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több ki-selobértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., oszsz. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

634 4-10